

A Szatmári Kistérségi Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények megalakulása és az Intézmény által ellátott feladatok bemutatása:

A Szatmári Többcélú Kistérségi Társuláshoz tartozó 20 település részére 2007. december 31-ig külön megállapodás alapján biztosította a Mátészalka Város Önkormányzata fenntartásában lévő Egyesített Szociális Intézmények tagintézményeként működő Bölcsőde a gyermekek napközbeni ellátása közül a bölcsődei ellátást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást pedig a kistérség 9 települése vonatkozásában. Ugyanezen 20 településre látta el a Mátészalka Város Önkormányzatának fenntartásában lévő Egészségügyi Alapellátási Intézmény a házi orvosi központi ügyeleti feladatokat. Ugyanakkor Mátészalka Város valamint Jármí Község önkormányzata a gyermekjóléti szolgáltatás szakszerűbb és hatékonyabb ellátása érdekében 2006. január 1-től létrehozta a Szatmári Kistérségi Gyermekjóléti Társulást Mátészalkai székhellyel. A Szatmári Többcélú Kistérségi Társuláshoz tartozó települések körében igény jelentkezett a Társulási Megállapodás bővítésére, ezért a gyermekjóléti szolgálat működtetésére létrehozott intézményfenntartói társulás módosítására került sor 2007. április 1-vel.

A módosítás egyrészt a szolgáltatás bővülését (családsegítés mikrokörzetben történő ellátása), másrészt az intézményfenntartó társulásban részt vevő önkormányzatok számának növekedését jelentette. A közösen vállalt feladatok hatékonyabb, szakszerűbb ellátása valamint az állami normatíva kedvezőbb kihasználása érdekében az érintett települések létrehozták a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulást és közös fenntartású intézmény működtetésében állapodtak meg. A Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények Mátészalka 2008. január 1. napjától az Egyesített Szociális Intézmények jogutódjaként működik.

A Szatmári Kistérségi Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények Mátészalka (továbbiakban Intézmény) integrált szervezeti keretek között működik.

A személyes gondoskodást nyújtó ellátások közül a családsegítést, valamint a gyermekjóléti szolgáltatást 8 település vonatkozásában (Mátészalka, Jármí, Ópályi, Nagydobos, Nyírkáta, Nyírmeggyes, Szamosszeg és Szamoskér) látja el, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást pedig a felsorolt településeken kívül még Kocsord és Nyírcsaholy községek esetében is biztosítja. A gyermekek napközbeni ellátása közül a bölcsődei ellátást a kistérség 21 települése számára nyújtja.

Az étkeztetést, házi segítségnyújtást, támogató szolgáltatást, szenvedélybetegek közösségi ellátását, hajléktalan személyek átmeneti szállását, fogyatékosok nappali ellátását jelenleg Mátészalka rászoruló lakosai számára biztosítja. Cél a nyújtott szolgáltatások ellátási területének bővítése, ennek érdekében tárgyalások folynak az étkeztetés és a házi segítségnyújtás mikrokörzetben történő ellátására.

A gazdasági szervezete ellátja az intézményi gazdálkodást és az önkormányzat által meghatározott segélyek kifizetését.

Az Intézmény a székhelyén (Mátészalka, Szalkai L.u.2/a) kívül három telephelyen látja el feladatát Mátészalka városban. Az Intézményhez tartozó három telephely, a Kölcsey tér 4 a fogyatékosok nappali ellátásának, a Szokolay Örs u. 6. a Bölcsődének, a Petőfi tér 10.sz. a Hajléktalan személyek Átmeneti szállásának ad helyet.

Mind a székhely, mind a telephelyhez tartozó épületek szépen felújítottak, megfelelő tárgyi eszközökkel, megfelelő infrastruktúrával rendelkeznek. A fogyatékosok nappali ellátását biztosító intézmény teljes mértékben akadálymentesített.

A Bölcsőde több mint 20 éves épületének felújítására és bővítésére 2007. március 1. napjától 2007. augusztus 31. napjáig pályázati forrásból került sor. A bővítéssel a férőhelyek száma 80 főre változott, és január 1-től lehetőség nyílt a gyermekek korai fejlesztésével foglalkozó speciális csoport beindítására, valamint az alapellátás mellett (bölcsődei ellátás) 2007 szeptember 17-től új szolgáltatások bevezetésére is sor kerülhetett. Ilyen szolgáltatások: az időszakos gyermekfelügyelet, játszócsoport és házi gondozó szolgálati központ. Az Intézmény szerteágazó feladatát 100 fő alkalmazott foglalkoztatásával látja el. A szociális és gyermekjóléti alapellátási feladatokon 83 fő, míg az egészségügyi alapellátási feladatokon 17 fő került alkalmazásra. A személyi feltételekről elmondható, hogy nem minden dolgozó rendelkezik az előírt szakirányú végzettséggel, de annak megszerzése minden alkalmazott esetében folyamatban van.

Az Intézmény által nyújtott szolgáltatások:

Étkeztetés: a szociálisan rászorultak részére napi egyszeri meleg étel biztosítása, akik az önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjaiknak tartósan vagy átmeneti jelleggel nem tudják biztosítani. A bölcsőde épületének átadását követően az újonnan felújított saját konyháról történik a szociális étkeztetés.

Az étkeztetést átlagosan 83 fő veszi igénybe, ebből házhoz szállítást 72 fő kér, 11 fő saját maga viszi el az ebédet.

Házi segítségnyújtás: az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzésében, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeik megtartásában, veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában,

A városban a házi segítségnyújtást átlagosan 47 fő veszi igénybe.

Támogató szolgáltatás: biztosítja Mátészalka városban élő fogyatékos személyek lakókörnyezetében történő ellátását, elsősorban a közszolgáltatások elérésének segítségét, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belül speciális segítségnyújtás meglétét.

A Támogató Szolgálat nyújtotta szolgáltatások:

- személyi segítség
- személyi szállítás
- ügyintézés, információnyújtás.

2007 évben átlagosan 44 fő ellátottat segítettek a szolgáltatás dolgozói. Az ellátottak közül szociálisan rászorult volt 18 fő, ebből csak szállítást 6 fő esetében végeztek, szállítást és segítséget pedig 12 fő esetében. Az ellátottak közül szociálisan nem volt rászorult 23 fő, 21 fő esetében csak szállítást, 2 fő esetében pedig segítséget és szállítást is végeztek. Az elmúlt évben 3 fő részére információt nyújtottak a szolgáltatás munkatársa.

Családsegítés: a családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítséget igénylő személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A Családsegítő Szolgálat ellátási területe 2007. április 1-től Jármí, Ópályi és Nagydobos községek közigazgatási területére is kiterjed.

A Családsegítő szolgálat szerterágazó tevékenységét Mátészalkán 6 fő főállású dolgozó, a csatlakozó településeken általában osztott munkakörben 1 -1 fő családgondozó látja el a feladatot.

Fogyatékos személyek nappali intézménye:

A 3 életévüket betöltött önkiszolgálásra részben képes, vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését. A 25 fő gondozására hivatott nappali egységet az év során átlagosan 21 fő látogatta.

Az intézményben 20 fő munka-rehabilitációs és 5 fő fejlesztő-felkészítő foglalkoztatását is végzik.

A fogyatékosok nappali ellátását 1 tagintézmény vezető, 2 terápiás munkatárs, 4 szociális gondozó és 2 kiegészítő látja el.

A hajléktalan személyek átmeneti szállása:

Azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével képesek az önellátásra.

A tagintézmény a feladatát 1 fő intézményvezető, 2 fő szociális és mentálhigiénés munkatárs, és 1 fő szociális ápoló- és gondozó alkalmazásával látja el.

A dolgozók az intézmény keretein belül a krízis időszakban (november 1 – április 30) utcai szociális munkát végeznek.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:

Célja: a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt szociálisan rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időszerű, fogyatékos, ill. pszichiátriai betegek részére, az önálló életvitelük fenntartása érdekében, a krízishelyzetek elhárításában vagy megoldásában gyors segítséget nyújtson.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás bevezetésére 2006. december 1-vel került sor Mátészalkán és a hozzá csatlakozó kilenc településen, összesen 95 készüléssel.

A készülékekből 50 db Mátészalkára, 5 – 5 db a csatlakozó községekbe került telepítésre.

A szolgáltatásban Mátészalkán 3 fő, a kilenc településen 1 – 1 fő tevékenykedik.

A gyermekjóléti alapellátás célja az 1997. évi XXXI. Tv. 38.§ értelmében, hogy az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermekek testi, értelmi, erkölcsi és érzelmi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

A Gyermekjóléti Szolgálat komplex családgondozási feladatokat lát el, melynek keretében a személyes, segítő kapcsolat kialakítására törekszenek a szülőkkel, gyermekkel egyaránt.

2007 április 1-től a gyermekjóléti szolgáltatás ellátási területe tovább bővült, Ópályi és Nagydobos községek közigazgatási területével. A családgondozói feladatokat osztott munkakörben Ópályi községben 2 fő, míg Nagydobos községekben 1 fő látja el.

A Gyermekjóléti Szolgálat feladatait Mátészalkán 6 fő családgondozó látja el.

Bölcsődei ellátásban azok a gyermekek részesülhetnek, akik már a húsz hetes kort betöltötték, de a három évet még nem.

A bölcsőde 2007. szeptember 17-től 8 csoportban 80 férőhellyel működik. Az év folyamán az ellátást igénybevevők száma 141 fő volt. A 2007 évben a beíratott gyermekekhez viszonyított kihasználtság 140 %-os volt.

A bölcsődei ellátás iránti igény igen magas, mintegy 35 fő van várólistán, annak ellenére, hogy a gyermekcsoportok 14 fővel működnek. A bölcsődei gondozó-nevelő munkát 18 fő gondozónő látja el, közülük 5 fő szakképzettségének megszerzése folyamatban van.

A bölcsőde 2006. február 1-től kistérségi feladatot is ellát, Mátészalkán kívül 20 település számára biztosítja a gyermekek napközbeni ellátását.

Gazdasági Csoport:

A Szatmári Kistérségi Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények gazdálkodását, valamint az önkormányzat által biztosított pénzbeli és természetbeni ellátásokkal kapcsolatos pénzügyi tevékenységet végző csoport.

Egészségügyi Alapellátás:

Orvosi ügyeleti feladatok ellátása: Az orvosi ügyelet során ellátásban részesítik a rendelőben megjelent sürgősségi ellátást igénylő járó beteget, sérültet,- hívásra lakáson, szálláson a fekvőbeteget, sérültet. Heti pihenőnapon és munkaszüneti napokon a folyamatos gyógykezelésre szoruló betegek ellátása. Az ügyeleti ellátásban 40 orvos és 35 szakdolgozó vesz részt. Az ellátás kiterjed a Mátészalkai kistérség 21 településére. Az ügyeleti szolgálatban hétfőig, ünnep és munkaszüneti napon 8⁰⁰-20⁰⁰ óráig 3 fő orvos, 1 fő szakdolgozó, 1 fő adminisztrátor és 2 fő gépkocsivezető, 20⁰⁰- 8⁰⁰-óráig 23 fő orvos, 1 fő szakdolgozó és 1 fő gépkocsivezető vesz részt.

Hétköznapokon 2 fő orvos, 1 fő szakdolgozó és 1 fő gépkocsivezető látja el az ügyeleti szolgálatot. A házi gyermekorvosi ügyeleti szolgálatban: hétköznapokon, hétfőig ünnep és munkaszüneti napokon 8⁰⁰-20⁰⁰-óráig 1 fő házi gyermekorvos és 1 fő szakdolgozó tart ügyeletet.

Védőnői szolgálat: Az egészségügyi alapellátás részeként célja a családok egészségének megőrzésére, segítésére irányuló preventív tevékenység, valamint a betegségek kialakulásának, az egészségromlásnak a megőrzése érdekében végzett egészségnevelés. A védőnő gondozási tevékenységét azon családok körében végzi, ahol várandós és gyermekágyas anya, illetve 0-16 éves korú gyermek él.

A városban 11 védőnő látja el a körzeti védőnői feladatot, az anya,- gyermek és csecsemővédelemmel valamint az iskola-egészségügyi szolgálattal kapcsolatos feladatokat.